

LUNDS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR PSYKOLOGI

*Effekten av terror management theory och
right-wing authoritarianism på challenger bias*

*Elin Eckerberg
Stephanie Kertész*

Kandidatuppsats vt 2013

Handledare: Emma Bäck

Abstract

Den allmänna hållningen för människor är att behålla status quo. Fenomenet att individer som trots det utmanar den rådande samhällsordningen tenderar att uppvisa mer attributionsbias genom att tillskriva mer negativa egenskaper till försvarare av status quo än vad försvarare tillskriver utmanare, kallas challenger bias. Studien undersökte generell ingrupsfavoritism och challenger bias i samband med terror management theory (TMT) och right-wing authoritarianism (RWA) för att få svar på om utmanare uppvisar mer attributionsbias vid dödspåminnelser och hög RWA-personlighet. 60 individer deltog i experimentet och fick ta ställning till ett ämne samt bedöma egenskaper hos in- och utgrupp (17 utmanare och 43 försvarare). Resultaten visade att deltagare uppvisade generell ingrupsfavoritism genom att göra skillnad i skattningar mellan in- och utgrupp. Ingen effekt av challenger bias eller TMT hittades. Detta kan tänkas bero på den ojämna fördelningen av utmanare respektive försvarare samt att effekten av TMT-manipulationen tros ha uteblivit då undersökningen inte innehöll något avledande moment som kunde stoppa förträngningen av dödspåminnelsen. RWA gav ingen effekt av generell ingrupsfavoritism. Däremot gavs ett signifikant resultat av att försvarare med högt RWA uppvisade mindre attributionsbias än andra deltagare, vilket förslagsvis har en förklaring i system justification theory. Resultaten är relevanta för förståelsen av konflikter och människors intolerans för andras åsikter.

Keywords: status quo, attributionsbias, ingrupsfavoritism, terror management theory, right-wing authoritarianism.

Effekten av terror management theory och right-wing authoritarianism på challenger bias

Ett av de mest destruktiva och komplexa problem det moderna samhället står inför är faktumet att människor har en inställning av fientlighet och förakt mot individer som tycker eller beter sig annorlunda än en själv. Konsekvenserna är fördomar, diskriminering och konflikter både på individ- och samhällsnivå (Greenberg et al., 1990). Varför har människor så svårt att komma överens och bedöma de som tycker annorlunda på ett objektivt sätt? Syftet med denna studie är att bidra med kunskap kring attributionsbias genom att visa på ytterligare situationer då företeelsen uppvisas.

Individuella tillhörigheter till olika sociala grupper utgör en grundläggande funktion för människans självkoncept (Turner, Hogg, Oakes, Reicher, & Wetherell, 1987) och spelar stor emotionell roll, vilket styrks av social identity theory (Tajfel & Turner, 1986). Därför finns en inbyggd strävan hos människan att upprätthålla en positiv bild av grupperna som individen är en del av (Allport, 1954; Tajfel, Billig, Bundy, & Flament, 1971). Det krävs oerhört lite för att grupper ska skapas. Människor kan tilldelas olika grupper genom relativt oviktig information, exempelvis genom att de favoriserar olika fotbollslag. Detta kallas minimala grupper (Tajfel & Turner, 1986). Att ha olika attityder i en fråga utgör grunden för gruppmedlemskap och delar in människor i ingrupper, med personer som delar samma attityd samt utgrupper, med personer med motsatt attityd. Individer ser med andra ord en likhet mellan sig själv och de med samma åsikt och en skillnad mellan sig själv och de med en annan åsikt (Bäck, Gilljam, Esaiasson, & Lindholm, 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002; Reeder, Pryor, Wohl, & Griswell, 2005).

Forskning visar att människor har en tendens att attribuera mer positiva egenskaper till en individs attityd om de tillhör ingruppen jämfört med om de tillhör utgruppen. Individer av motsatt åsikt bedöms exempelvis som mindre rationella i sina val av åsikter och mer påverkade av externa faktorer som grupptryck (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). Människor tillskriver dessutom mer negativa motiv, exempelvis mer självisk och mindre hjälpsam, till personer av motsatt åsikt (Reeder et al., 2005). Reeder et al. (2005) menar att attributionsbias bland annat grundar sig i individens starka behov av att upprätthålla en positiv självbild. En förklaring kan även hittas i teorier om naiv realism, som beskriver hur människor upplever verkligheten. Teorin menar att människor upplever att de ser verkligheten på ett objektivt sätt, samt att andra rationella människor ser världen på samma sätt medan de som misslyckas med detta ses som irrationella, lata och som individer som har brist på information eller är påverkade av ideologisk bias (Ross & Ward, 1996).

Kenworthy och Miller (2002) gjorde en studie för att undersöka hur individer attribuerar sina egna och andras åsikter. De utgick från tre olika dimensioner: externalitet, rationalitet samt emotionalitet. Exempel på externa förklaringar till andras attityder kan vara att de upplevs vara påverkade av vänner och familj eller hört det på nyheterna. En rationell förklaring till någons attityd eller åsikt förklaras av att personen självständigt tänkt igenom sitt svar eller att de anser det vara logiskt att ha en viss åsikt eller attityd. Den tredje dimensionen, emotionalitet, innefattar att individer förklarar sin egen eller andras attityder exempelvis genom att det känns bra för dem. I studien framkom att det anses mer positivt att ha en åsikt eller attityd av rationella skäl, samtidigt som det anses mer negativt att ha det av externa eller emotionella skäl. Det kan därmed tänkas vara mer socialt önskvärt att ha en åsikt eller attityd av rationella skäl. Studien visade vidare att när människor ska förklara orsaken till sin egen åsikt eller attityd tenderar de främst att ha en rationell förklaring och när de ska förklara orsaken till individer med annan åsikt tenderar de främst att förklara dessa som externa och emotionella.

Challenger bias

Den allmänna hållningen för människor är att behålla status quo, det vill säga att hålla kvar vid traditioner och behålla det rådande tillståndet i samhället (Skitka, Mullen, Griffin, Hutchinson, & Chamberlin, 2002). Att hålla fast vid det välbekanta och trygga istället för det ovissa och oförutsägbara genom att försvara status quo, har visat sig medföra ökad positiv affekt, minskad negativ affekt och i allmänhet göra individer gladare (Jost & Hunyady, 2002; Jost, Federico, & Napier, 2009). Trots detta finns det alltid människor med annan åsikt som vill förändra status quo (Bäck & Lindholm, 2013). Att inta denna utmanarposition som går emot den allmänna hållpunkten är inte helt riskfritt för personen. Utmanare till status quo bedöms som mer extrema (Keltner & Robinson, 1997), och som mer konfliktsökande och mindre flexibla och resonabla (Kray & Robinson, 2001). Som en effekt av detta visar nyligen gjord forskning att utmanare till status quo tenderar att i större utsträckning attribuera mer externa och mindre rationella förklaringar till åsikter hos de som vill behålla status quo, än vad försvarare tillskriver utmanare (Bäck, 2013). Utmanare upplever exempelvis försvarare som mer egoistiska, mindre etiska, kunniga och pålitliga. Tendensen att individer som utmanar status quo uppvisar mer attributionsbias än försvarare kallas challenger bias (Bäck, 2013). Effekten kan bero på att utmanare till status quo befinner sig i en utsatt position och i ett läge av mindre kontroll än försvararna (De Dreu, Kluwer, & Nauta, 2008; O'Brien & Crandall, 2005), där personen måste försvara sig och sin åsikt och rättfärdiga anledningen till att de vill förändra samhället (Bäck & Lindholm, 2013).

Forskning har hittills kunnat påvisa att effekten av challenger bias uppstår i både politiska och sociala attityder (Bäck, 2013; Bäck & Lindholm, 2013). Den aktuella forskningen syftar till att utvidga teorin och undersöka dess eventuella effekt inom ytterligare områden genom att testa den tillsammans med två andra teorier inom socialpsykologin, nämligen terror management theory (TMT) och right-wing authoritarianism (RWA).

Terror management theory

TMT utvecklades utifrån Ernest Beckers (1973) insikter kring konsekvensen av människors höga intellektuella förmåga, som gör de medvetna om deras egen sårbarhet och dödlighet och som skapar en form av ”terror” liknande existentiell dödsångest. Forskning visar att när individer i vardagen blir påmind om döden påverkar det deras bedömning av andra som har samma eller motsatt åsikt. Om människor blir dödspåmind (mortality salience) tenderar de att tycka mer om personer med samma världsbild och åsikter som de själva jämfört med andra individer (Greenberg et al., 1990). Detta går i linje med forskning kring position till status quo, som visar att personer tillskriver mer negativa egenskaper till de som hotar den egna världsbilden genom att ha en annan åsikt (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). För att skydda sig mot den ångest som uppstår vid dödspåminnelser har människan enligt TMT skapat kulturella föreställningar av verkligheten (Rosenblatt, Greenberg, Solomon, Pyszczynski, & Lyon, 1989), som får individen att känna mening med sin existens i upplevelsen av att vara del i något större. Upplevelsen av meningsfullhet blir en form av kontroll över den potentiella terror som ständigt finns i denna okontrollerbara värld full av risker (Greenberg et al., 1990; Pyszczynski, Solomon, & Greenberg, 2003). Kontrollen kan liknas vid en ångestdämpande buffert (anxiety-buffer) som ständigt måste stärkas för att kunna fungera och upprätthållas, eftersom personen ständigt påminns om sin sårbarhet och dödlighet i det vardagliga livet. Enligt TMT ser därför människor positivt på de som hjälper till att stärka deras kultur genom att dela samma åsikter och attityder, eftersom det styrker tron på att personens föreställningar är sanna. Tvärtom ser individer mer negativt på de som har en ståndpunkt som säger emot individens världsbild och därmed hotar personens ångestdämpande buffert (Rosenblatt et al., 1989).

Den ångestdämpande bufferten inom TMT anses även ha en funktion av att stärka och upprätthålla personens självkänsla. Kulturer skapar ordning, mening och värde och hjälper individen att bygga upp sin självkänsla genom att vara en del av kulturen (Greenberg et al., 1990; Harmon-Jones et al., 1997). Människor uppskattar och utvärderar sig själva och sina kapaciteter utifrån jämförelser med andra individer, vilket är en grundläggande idé inom

socialpsykologin, som exempelvis hittas i Festingers (1954) social comparison theory. Vikten av att skydda sin självkänsla finns alltså med på flera håll i forskningen kring favorisering av ingrupper och bias i bedömning av utgrupper, här både inom TMT och challenger bias (Bäck, 2013; Bäck & Lindholm, 2013; Greenberg et al., 1990; Harmon-Jones et al., 1997).

Dödspåminnelser framkallar således en sårbarhet hos människan som gör att personen upplever de som har en annan världsbild som ett hot. Forskning inom TMT visar därför att människor tenderar att göra mer ofördelaktiga bedömningar av personer med en annan åsikt. I föreliggande studie förväntas därmed TMT uppvisa en effekt av attributionsbias på bedömning av in- och utgrupper, genom att deltagare gör större skillnad i skattningar mellan personer av samma åsikt jämfört med annorlunda åsikt.

Right-wing authoritarianism

RWA beskriver en typ av individer med personlighetsdrag som är offensiva mot utgrupper, visar hög aktning gentemot auktoriteter samt ser till traditionella värderingar då auktoriteter stödjer dessa (Whitley, 1999). RWA-personligheten ser upp till och underordnar sig sina ledare (Altemeyer, 2003; Altemeyer, 2004; Heaven & Bucci, 2001; Whitley, 1999). Det är även vanligt att ha motsägelsefulla föreställningar, dubbelmoraliska tankar i sociala attityder, att vara dogmatisk och känna rädsla för en farlig värld (Altemeyer, 1996).

Altemeyer (1996) förklarar den auktoritarianska personligheten som att människor ser på världen och individers åsikter genom att placera sig själva och andra i in- och utgrupper, där de av motsatt åsikt hamnar i utgruppen och upplevs som ett hot mot de traditionella värderingar som är viktiga för RWA-personligheten. Tidigare forskning har visat att RWA är en viktig källa till varför personer har fördomar, negativa attityder mot utgrupper (Ekehammar, Akrami, Gylje, & Zakrisson, 2004) och diskriminerar (Whitley, 1999).

Deltagare med högt RWA i föreliggande studie förväntas därför uppvisa mer attributionsbias och tillskriva mer ofördelaktiga egenskaper till personer i utgruppen än vad personer med lågt RWA gör.

Översikt och hypoteser

Hittills har inga studier genomförts för att undersöka TMT i samband med challenger bias för att se om dödspåminnelser påverkar utmanare till status quo att göra mer bias i bedömning av försvarare än vad utmanare som inte utsätts för dödspåminnelser gör. Eftersom dödspåminnelser får individen att hålla ett starkare tag om sin kultur innefattat värderingar, normer och attityder (Greenberg et al., 1990; Rosenblatt et al., 1989) förväntas både utmanare och försvarare som utsätts för en dödspåminnelse att uppvisa mer ingrupsfavoritism genom att göra större skillnad i sin bedömning av in- och utgruppen, än personer som inte utsätts för

dödspåminnelse. Eftersom utmanare befinner sig i ett mer sårbart och utmanande läge där de måste göra sig redo för angrepp (Bäck, 2013), tros dessutom utmanare som blir dödspåminnda uppvisa mer bias i bedömningar av in- och utgruppen än försvarare, då de i sin position är i behov av en större ångestbuffert.

Inte heller RWA har tidigare undersökts i samband med position till status quo. Då RWA korrelerar med fördomsfullhet (Ekehammar et al., 2004) förväntas generellt individer med högt RWA uppvisa mer attributionsbias genom att göra större skillnad i bedömning av in- och utgruppen, än personer med lågt RWA. Utmanare med högt RWA förväntas dessutom uppvisa mer attributionsbias än personer med lågt RWA, då utgruppen sannolikt upplevs som ett större hot utifrån den utsatta position och läge av mindre kontroll som det innebär att motsätta sig status quo (De Dreu et al., 2008; O'Brien & Crandall, 2005). Sammanfattningsvis undersöker den aktuella studien frågeställningen, blir challenger bias starkare i samband med dödspåminnelser och då höga RWA karakteristika finns i personligheten? Baserat på ovan nämnda analyser och resultat från tidigare forskning testas i det aktuella experimentet följande hypoteser:

- Hypotes 1: Både utmanare och försvarare till status quo uppvisar attributionsbias mot utgruppen genom att göra skillnad i skattningar mellan in- och utgrupp. Ju större skillnaden är desto mer reflekterar individer en bias till fördel för ingruppen.
- Hypotes 2: Utmanare uppvisar mer attributionsbias genom att skatta försvarare med mer negativa egenskaper än vad försvarare skattar utmanare.
- Hypotes 3: Utmanare och försvarare som utsätts för en dödspåminnelse uppvisar mer attributionsbias, genom att göra större skillnad i skattningar mellan in- och utgrupp, än individer som inte utsätts för dödspåminnelser.
- Hypotes 4: Utmanare till status quo som utsätts för en dödspåminnelse uppvisar mer attributionsbias än utmanare eller försvarare som inte utsätts för dödspåminnelse.
- Hypotes 5: Utmanare och försvarare som skattar sig högt på RWA-skalan uppvisar mer attributionsbias än individer som skattar sig lågt.
- Hypotes 6: Utmanare till status quo som skattar sig högt på RWA-skalan uppvisar mer attributionsbias än utmanare eller försvarare som skattar sig lågt.

Metod

Deltagare

Deltagare var 60 personer, 29 män och 31 kvinnor, som alla tillfrågades att delta i studien då de befann sig på två olika bibliotek i Malmö vid undersökningstillfällena. Medelåldern var 25,82 år ($SD = 5,10$) från 20 till 50 år. Deltagarna delades slumpmässigt in i kontrollgrupp och experimentgrupp. Distributionen av position till status quo var 17 utmanare (28,3 %) och 43 försvarare (71,7 %).

Material

I linje med tidigare forskning inom området testades deltagare genom att läsa och fylla i en enkät. I enkätens första del fick deltagare ta ställning för eller emot ett aktuellt ämne (se Appendix), vilket delade in dem i försvarare respektive utmanare till status quo. Studien ville undersöka människors attribution av in- och utgruppsmedlemmar i ett neutralt icke politiskt tema. Som ämne valdes genmodifierade livsmedel, som i en tidigare pilotstudie fått ett jämnt fördelat resultat av försvarare respektive utmanare. Enkäten inleddes därmed med en kortare text kring genmodifierade livsmedel, samt information om ett eventuellt förslag om att införa mer av dessa i Sverige. Därefter presenterades fördelar och nackdelar kring förslaget. Efter texten ombads deltagare att fundera över sin hållpunkt i frågan innan de fick skriva om de var för eller emot förslaget. Deltagare som var för förslaget identifierades som utmanare till status quo medan de som var emot förslaget identifierades som försvarare. Efter det kom TMT-manipulationen i hälften av enkäterna. Två öppna frågor ställdes, som tidigare använts i studier inom TMT (Rosenblatt et al., 1989) för att ge deltagare i manipulationsgruppen en dödspåminnelse: ”Skriv så specifikt du kan om vad du tror kommer att hända fysiskt med din kropp när du dör” och ”vilka känslor väcks inom dig när du tänker på din egen död?”. Resterande delar av enkäten var identiska för både kontroll- och experimentgrupp.

I nästa del följde frågor som syftade till att mäta hur personer som tycker likadant i frågan om genmodifierade livsmedel kommit fram till sin åsikt. Items ställdes utifrån Kenworthy och Millers (2002) två dimensioner, rationella respektive externa förklaringar. Exempelvis ”Åsikten hos de som tycker likadant som jag angående förslaget om att införa mer genmodifierade livsmedel bygger på eget, självständigt tänkande” och ”Åsikten hos de som tycker likadant som jag angående förslaget om att införa mer genmodifierade livsmedel är påverkad av vad deras familj och vänner tycker”. Då Kenworthy och Millers (2002) tredje dimension, emotionella förklaringar, visade sig inte ha någon signifikant påverkan i hur individer attribuerar andras åsiktsgrund utelämnades den i föreliggande studie. Attitydfrågorna följdes av några till studien orelaterade items. De två delarna kring

bedömning av personer med samma åsikt upprepades därefter omformulerat till att handla om individer som tyckte annorlunda kring förslaget. Frågorna var identiska med det enda undantaget att frasen ”tycker likadant som jag” byttes ut till ”tycker annorlunda än jag”. Alla frågor i dessa två delar av enkäten besvarades utifrån en 7-gradig likertskala där 1 motsvarade *stämmer inte alls* och 7 *stämmer helt*.

Slutligen följde en förkortad svensk version av RWA-skalan, utvecklad av Zakrisson (2005), till syfte att mäta i vilken mån deltagare uppvisar karaktärsdrag av exempelvis traditionsbundenhet, aggression mot utgrupper och undergivenhet mot auktoriteter. Exempelvis ”För att stoppa de radikala och omoraliska strömningar som råder i dagens samhälle behövs en kraftfull ledare”. Frågorna besvarades även här utifrån en 7-gradig likertskala där 1 motsvarade *stämmer inte alls* och 7 *stämmer helt*. Vartannat påstående karaktäriserade hög RWA och vartannat låg RWA.

Procedur

En 2 (position för eller emot status quo) x 2 (manipulation dödspåminnelse/inte dödspåminnelse) x 2 (in- och utgruppskattning) design med upprepad mätning på sista faktorn användes. Studiens två beroende variabler var de externa och rationella skattningar av förklaringar till individers åsikter i in- och utgruppen. Vid undersökningstillfället delades enkäten ut av forskarna själva. Deltagare informerades muntligt om att enkätundersökningen var grunden för kandidatuppsats inom psykologi och skulle ta ungefär tio minuter att besvara. I de skriftliga instruktionerna på enkätens första sida fick de information om att enkätens syfte var att ta reda på deras åsikter och tankar kring genmodifierade livsmedel i Sverige. Skriftligt informerades även att deltagande i undersökningen var helt frivilligt och anonymt samt att resultaten endast skulle användas i forskningssammanhang. Vid insamling av enkäterna blev deltagare debriefade och eventuella frågor kring enkäten besvarades av forskarna.

Resultat

Index för dataanalysen konstruerades genom att slå ihop items för de två beroende variabler externalitet och rationalitet i in- och utgrupp. Enkätens två frågor som mätte externalitet i ingruppen slogs ihop till ett medelvärde av externalitet i skattning av ingruppen. Samma procedur utfördes för externalitet i utgruppen, rationalitet i ingruppen samt rationalitet i utgruppen. Cronbachs alpha räknades ut för alla skalor. De två frågorna som avsåg att mäta externalitet hade god intern reliabilitet (externalitet ingruppskattning .70, externalitet utgruppskattning .73). De två frågorna beträffande rationalitet hade något lägre intern reliabilitet (rationalitet ingruppskattning .52, rationalitet utgruppskattning .69), vilket anses

en aning lågt då värdet var under .60. Värdet kan trots detta anses acceptabelt då det enbart handlar om två items. Frågorna har dessutom fått god reliabilitet i tidigare studier (Bäck, 2010; Kenworthy & Miller, 2002).

Totalt var 17 individer för förslaget att införa mer genmodifierade livsmedel i Sverige (utmanare till status quo) och 43 individer emot förslaget (försvarare till status quo). För att testa hypotes 1, att individer generellt uppvisar mer attributionsbias mot utgruppen genom att göra skillnad i skattningar mellan in- och utgrupp, gjordes två ANOVAs med upprepad mätning. Den första ANOVAn mätte den beroende variabeln externalitet först i ingruppskattning och därefter i utgruppskattning. Den andra ANOVAn mätte den beroende variabeln rationalitet först i ingruppskattning och sedan i utgruppskattning. Detta utfördes för att avläsa generell ingruppsfavoritism på den externa respektive rationella dimensionen. Skillnaden i skattning för in- och utgrupp för externalitet gav ingen signifikant effekt ($p > .05$). Det vill säga det fanns ingen skillnad i hur deltagare generellt, oavsett position till status quo, bedömde personer i in- och utgruppen gällande externa förklaringar till attityden. Skattningen på den andra dimensionen, rationalitet gav ett signifikant resultat, ($F(1, 59) = 20.18, p < .000, \eta_p^2 = .26$). Medelvärdet var högre i ingruppen ($M = 4.40, SD = 0.14$) jämfört med utgruppen ($M = 3.53, SD = 0.17$). Deltagare generellt, oavsett position till status quo, skattade på så vis individer i utgruppen som mindre rationella än individer i ingruppen, vilket går i linje med resultat från tidigare forskning (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). Hypotes 1 blev till hälften bekräftad.

För att testa hypotes 2, att utmanare uppvisar mer attributionsbias genom att skatta försvarare med mer negativa egenskaper än vad försvarare skattar utmanare, utfördes två upprepade ANOVAs, en för dimensionen externalitet och en för rationalitet, med position (försvarare eller utmanare till status quo) som mellangrupsfaktor. Inga signifikanta resultat förelåg som visade stöd för challenger bias på någon av dimensionerna (båda $p > .05$). Det vill säga det fanns ingen skillnad i hur utmanare och försvarare till status quo bedömde personer i in- och utgruppen gällande externa eller rationella förklaringar till attityden.

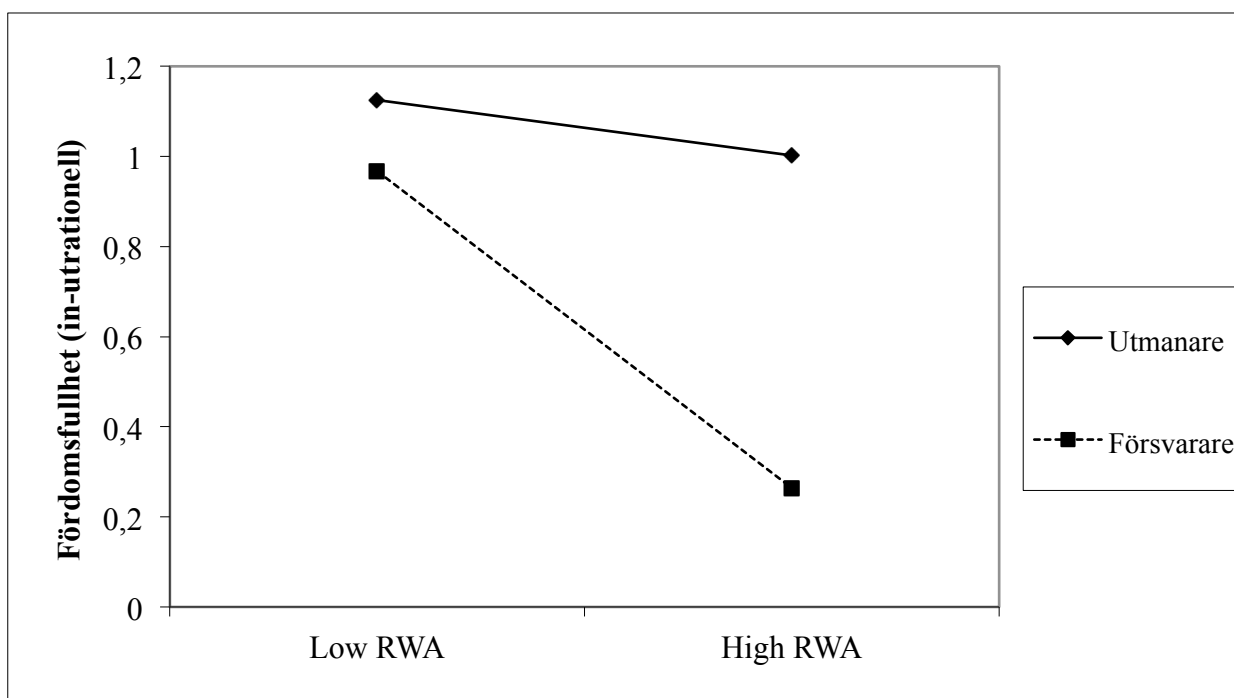
Två upprepade ANOVAs, en för varje dimension, med TMT-manipulation som mellangrupsfaktor utfördes för att testa hypotes 3, att individer generellt oavsett position som utsätts för en dödspåminnelse uppvisar mer attributionsbias än deltagare som inte utsätts för dödspåminnelser. Inga signifikanta resultat hittades på externalitet ($p > .05$) eller rationalitet ($p > .05$). Det vill säga dödspåminnelser tycktes inte påverka hur människor attribuerade orsaker till andras åsikter.

Hypotes 4, utmanare till status quo som utsätts för en dödspåminnelse uppvisar mer attributionsbias än utmanare eller försvarare som inte utsätts för dödspåminnelse, testades genom två upprepade ANOVAs, en för varje dimension, med TMT och position som mellangrupsfaktor. Ingen signifikant interaktionseffekt med position uppvisades som kunde bekräfta hypotesen på externalitet ($p > .05$) eller rationalitet ($p > .05$). Det vill säga dödspåminnelser tycktes inte påverka utmanare till status quo att uppvisa mer attributionsbias till andra människors åsikter.

För att testa hypotes 5, utmanare och försvarare som skattar sig högt på RWA-skalan uppvisar mer attributionsbias än individer som skattar sig lågt och hypotes 6, utmanare till status quo som skattar sig högt på RWA-skalan uppvisar mer attributionsbias än utmanare eller försvarare som skattar sig lågt, utfördes en regression då RWA är en kontinuerlig skala. Ett differensmått konstruerades av studiens två beroende variabler genom att ta differensen av externalitet i ingruppen och externalitet i utgruppen. På så sätt skapades ett totalt värde för externalitet som möjliggjorde en avläsning av skillnad i skattning av in- och utgrupp i dimensionen. Samma sak gjordes för att konstruera ett differensmått för den andra beroende variabeln rationalitet. Index för RWA konstruerades genom att först vända på skalan för varannan fråga så att 7 motsvarade hög RWA och 1 låg RWA på alla frågor. Sedan slogs alla items ihop och delades på det totala antalet frågor (15) för att få ett medelvärde av alla items. Därmed kunde ett resultat avläsas av hur högt deltagare befann sig på RWA-skalan. Items som mätte RWA uppvisade hög intern reliabilitet med ett cronbachs alpha på .82.

Oberoende variabler i regressionen var position och RWA-skattning, samt interaktionen mellan position och RWA. Den beroende variabeln, attributionsbias, mättes genom att ta differensen av in- och utgruppsskattningen i dimensionerna externalitet och rationalitet. Ingen huvudeffekt för RWA på externalitet eller rationalitet uppvisades som kunde bekräfta hypotes 5 ($p > .05$). Det vill säga försvarare och utmanare totalt med högt RWA gjorde ingen signifikant skillnad i skattning av in- och utgrupp jämfört med deltagare med lågt RWA.

Hypotes 6 undersökte om en interaktion förelåg mellan position och RWA för att ta reda på om utmanare till status quo som skattar sig högt på RWA-skalan uppvisar mer attributionsbias än utmanare eller försvarare med lågt RWA. En signifikant interaktion mellan RWA och position på dimensionen rationalitet avlästes, att försvarare med högt RWA uppvisade mer attributionsbias ($B = -.52, p = .03$). Ingen signifikant interaktionseffekt förelåg för dimensionen externalitet ($p > .05$).

Figur 1. Regressionslinjer för interaktionen mellan RWA och position till status quo på dimension rationalitet.

Figuren ovan visar en negativ effekt av RWA på attributionsbias för försvarare men inte för utmanare, vilket betyder att ju högre personer skattar sig på RWA desto mindre skillnad gör de i sina bedömningar av in- och utgruppen gällande rationalitet, om de försvarar status quo. Den signifikanta interaktionen mellan försvarare och RWA framgår av figurens nedre linje. Regressionsanalysen visar att individer som skattar sig högt på RWA och är försvarare till status quo gör minst skillnad i sina skattningar av in- och utgruppen och kan därför ses som den minst fördomsfulla gruppen, vilket inte går i linje med tidigare forskning eller hypotes 6.

Diskussion

Syftet med föreliggande studie är att bidra med ny kunskap kring attributionsbias i position till status quo, genom att undersöka om challenger bias blir starkare i samband med dödspåminnelser och då höga RWA karakteristika finns i personligheten. Både utmanare och försvarare förväntades uppvisa ingrupsfavoritism, genom att göra skillnad i skattningar av in- och utgruppen, i enlighet med tidigare studier (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). Utmanare till status quo förväntades dessutom uppvisa mer attributionsbias mot utgruppen generellt sett och vid dödspåminnelser. RWA

förväntades ge en effekt av högre generell ingrupsfavoritism och dessutom starkare attributionsbias hos utmanare. Fynden gick i enlighet med tidigare forskning gällande generell ingrupsfavoritism oavsett position till status quo (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). Ingen signifikant effekt av challenger bias eller TMT-manipulation uppvisades. Ingen signifikant effekt påvisades heller kring RWA som bidragande faktor till högre ingrupsfavoritism hos deltagare generellt, vilket motsäger tidigare forskning som visat att RWA är en stark prediktor för fördomsfullhet (Ekehammar et al., 2004). Däremot uppvisades resultat för att försvarare av status quo med högt RWA uppvisade mindre fördomsfullhet. Nedan följer diskussion kring resultaten.

Position till status quo och challenger bias

I linje med tidigare studier (Bäck, 2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002; Reeder et al., 2005) visar resultatet i denna forskning att människor är mer fördomsfulla i sina bedömningar av de som har en annan åsikt jämfört med de som tycker likadant som individen själv. Personer i ingruppen skattas med mer fördelaktiga motiv och positiva egenskaper än utgruppen, vilket var studiens första hypotes. Resultaten stämmer överens med teorier om människors inbyggda strävan att upprätthålla en positiv bild av grupperna som de tillhör för att bland annat styrka självkonceptet (Allport, 1954; Tajfel et al., 1971) och naiv realism som säger att individer av annan åsikt attribueras med negativa egenskaper (Ross & Ward, 1996). Resultatet har betydelse för förståelsen av individers intolerans och oförståelse för varandras åsikter och varför människor i många fall har så svårt att komma fram till gemensamma lösningar för att få ett slut på konflikter.

Specifikt visar resultaten att personer skattar utgruppen som mindre rationell i hur de kommit fram till sin åsikt. Den andra dimensionen, externa förklaringar till individens attityd, gav ingen signifikant effekt av attributionsbias i denna studie. Tendensen går i enlighet med resultat från tidigare forskning som även visat att fördomsfullheten uppvisar starkare effekt vid rationalitet än vid externalitet (Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). Enligt Kenworthy och Miller (2002) är det mer socialt önskvärt att ha en åsikt eller attityd av rationella skäl jämfört med att ha det av externa skäl. Det kan förklara varför deltagare i föreliggande studie tenderade att skatta förklaringen till utgruppens åsikt som mindre rationell men inte mer extern. En annan tänkbar förklaring till det icke signifikanta resultatet på externalitet kan vara att dimensionen kan ses som positiv. I vissa fall kan individen tänkas vilja behålla en positiv bild av utgruppen. De förklarar därför orsaken till den motsatta åsikten eller attityden som att individen blivit felaktigt informerad eller inte riktigt tänkt efter. Exempelvis kan de attribuera denna förklaring till en vän som har en annan åsikt utan att

förstöra relationen och samtidigt upprätthålla en positiv bild av personen (Kenworthy & Miller, 2002).

Studien uppvisade inget signifikant resultat av challenger bias, vilket undersöktes i den andra hypotesen. Detta motsäger tidigare forskning att utmanare av status quo gör större skillnad i sin bedömning av in- och utgruppen jämfört med försvarare (Bäck, 2013; Bäck & Lindholm, 2013). Troligtvis ligger förklaringen till det framförallt i den ojämna fördelningen av utmanare och försvarare som undersökningen resulterade i. Stor vikt och tid lades vid enkätens utformning för att hitta ett icke politiskt ämne som individer har en åsikt om och som engagerar samt kunde ge en relativt jämn åsiktsfördelning. Flera pilotenkäter resulterade i att ämnet om genmodifierade livsmedel bedömdes som bäst lämpat tema. Då endast 17 av 60 deltagare trots detta var för förslaget och därmed utmanare till status quo, medför det betydande begränsningar i att kunna göra en riktig analys av challenger bias.

En annan tänkbar förklaring till att resultatet inte uppvisade effekt på challenger bias kan bero på att ställningstagandet i ämnet var komplext, då det handlade om att införa mer genmodifierade livsmedel och inte enbart om deltagare var för eller emot genmodifierade livsmedel. I tidigare forskning har deltagare exempelvis tagit ställning till för eller emot dödsstraff eller abort (Kenworthy & Miller, 2002), vilket kan tänkas vara mer konkret och lättare att ta ställning till. Framtida studier inom området kring challenger bias bör med fördel därför använda sig av ett tydligt ämne för eller emot istället för ett ämne där deltagare får ta ställning till mer eller mindre av något.

TMT-manipulation

Den mest använda manipulation för att skapa en dödspåminnelse i forskningssammanhang (Arndt, Greenberg, Solomon, Pyszczynski, & Simon, 1997b) är de två öppna frågor som användes även i denna studie. Hypotes 3 testade om dödspåminnelser generellt leder till ökad attributionsbias och hypotes 4 om dödspåminnelser dessutom påverkar utmanare till status quo att uppvisa ännu mer attributionsbias jämfört med icke dödspåmindande deltagare. Tanken är att dödspåminnelsen ska uppkalla emotioner och tankar som ska stärka människors världsbild och göra så att de vill försvara den. Dödspåminnelsen i denna studie gav inga signifikanta resultat, det vill säga dödspåmindande deltagare uppvisade inte mer attributionsbias mot utgruppen än vad icke dödspåmindande deltagare gjorde. En tänkbar orsak till detta kan ligga i enkätens utformning, där skattningen av in- och utgruppsmedlemmar skedde direkt efter TMT-manipulationen utan någon distraktion emellan. Greenberg, Pyszczynski, Solomon, Simon och Breus (1994) förklarar hur tankar om döden förträngs av deltagare, för att de exempelvis känner ett obehag då de påminns om sin dödlighet. Förträngningen kan vara svår

att hålla över tid, vilket kan vara en förklaring till varför tidigare forskning gett resultat som visar på att tillgängligheten till tankar om döden och försvar av världsbild ökar hos deltagare som utsätts för distraktion (Arndt et al., 1997b; Greenberg et al., 1994). I den föreliggande studien hade en distraktion i form av ett avledande moment efter dödspåminnelsen, exempelvis att lägga ett pussel (Greenberg et al., 1994), eventuellt kunnat leda till att manipulationen gav en effekt på in- och utgruppsskattningen. Dock fanns tidsmässigt inte utrymme för en sådan aktivitet inom ramen för denna studie.

Studier visar även att det har en betydelse om deltagare inte är direkt medvetna om manipulationen för att få en starkare effekt av dödspåminnelsen (Arndt, Greenberg, Pyszczynski, & Solomon, 1997a). Om en implicit manipulation hade använts i föreliggande studie kunde därmed dödspåminnelsen tänkas fått en effekt. En annan tänkbar orsak till att TMT-manipulationen inte fick någon påverkan på challenger bias tros även här bero på den ojämna fördelningen av utmanare och försvarare, som var ännu mer ojämn då deltagare delades upp ytterligare, i experiment- och kontrollgrupp. Manipulationsgruppen hade endast fyra utmanare, det vill säga endast fyra personer var för förslaget att införa mer genmodifierad mat i Sverige vilket säger emot status quo. Det låga antalet försvårade möjligheten att få en skillnad mellan utmanare och försvarare och avläsa en eventuell effekt av dödspåminnelsen.

RWA-interaktion

I analysen av personlighetens betydelse för challenger bias testades i hypotes 5 att hög RWA-personlighet generellt leder till ökad attributionsbias och i hypotes 6 att utmanare med högt RWA dessutom uppvisar mer attributionsbias jämfört med individer med lågt RWA. Resultatet visade att det inte hade någon signifikant betydelse för individers skattningar av in- och utgruppen om deltagare generellt sett hade högt eller lågt RWA. Däremot förelåg en signifikant interaktionseffekt mellan position och RWA. Utmanare till status quo tenderade att generellt sett uppvisa mer fördomsfullhet i jämförelse med försvarare oavsett om de hade högt eller lågt RWA. Å andra sidan förelåg en skillnad hos försvarare, nämligen att dessa deltagare med högt RWA var mindre fördomsfulla än försvarare med lågt RWA. Denna grupp visade sig därmed vara den minst fördomsfulla.

En möjlig förklaring till detta kan finnas i teorin om system justification, där RWA-personligheten med sin traditionsbundenhet och konservativa politiska hållning finns som en tydlig koppling (Jost, Banaji, & Nosek, 2004). Teorin speglar en annan sida av ingrupsfavoritism. Som beskrivet i föreliggande studie finns många psykologiska teorier som visar på att personer är motiverade till att ha fördelaktiga attityder om sig själv och sin ingrupp, exempelvis naiv realism (Ross & Ward, 1996) och position till status quo (Bäck,

2013; Bäck et al., 2010; Bäck & Lindholm, 2013; Kenworthy & Miller, 2002). System justification theory visar på att ingrupsfavoritism är mer komplext. Det är nödvändigt att titta på flera områden för att hitta tänkbara förklaringar till varför människor reagerar olika gentemot in- och utgruppen. Teorin säger att individer även har en social och psykologisk motivation att rättfärdiga den sociala ordningen och det politiska systemet i samhället och ser på status quo som önskvärt, naturligt och rättvist (Jost et al., 2004). Detta kan exempelvis leda till utgrupsfavoritism, ambivalens i attityder och rationalisering av status quo (Jost & Hunyady, 2002). Då motiven av att försvara sig själv, gruppen och status quo kan komma i konflikt med varandra kan önskan om att försvara samhällssystemet överta önskan om att försvara ingruppen (Jost et al., 2004). Resultatet från föreliggande studie, att försvarare av status quo med hög RWA-personlighet uppvisar mindre attributionsbias mot utgruppen, kan därmed förklaras med att dessa individer med sin konservativa hållning förlitar sig så starkt på den rådande ordningen i samhället att behovet av att stärka ingruppen tonas ner då den redan upplevs kraftfull.

Ett annat typiskt drag i RWA-personligheten är motsägelsefullheten i tankar och föreställningar (Altemeyer, 1996) vilket också känns igen i forskningen kring system justification där det visat sig att individer framför allt tillhörande lågstatusgrupper tenderar att uppvisa ökad ambivalens i bedömning av ingruppen då system justification ökar (Jost & Hunyady, 2002). Influensen av system justification sker både implicit och explicit i sociala bedömningar för att rättfärdiga status quo (Jost et al., 2004). Försvarare i föreliggande studie kan därmed tänkas vara drabbade av ambivalens i sin bedömning av utgruppen då de har högt RWA, vilket kan ske både medvetet och omedvetet.

Slutsatser och framtida forskning

Tidigare forskning av challenger bias har koncentrerats på att försöka förklara varför utmanare till status quo är mer fördomsfulla än försvarare (Bäck, 2013; Bäck & Lindholm, 2013). Studier visar att det finns en skillnad mellan utmanare och försvarare. Det är däremot inte helt klart att det verkligen är utmanare som uppvisar mer bias eller om det är försvarare som uppvisar mindre bias. Det är viktigt att förstå var skillnaden ligger mellan utmanare och försvarare för att förstå fenomenet bättre och kunna hantera det. Resultaten i föreliggande studie visar på att det är högst väsentligt att fortsätta forskningen för att undersöka försvarare mer ingående, då dessa exempelvis visar sig vara mindre fördomsfulla i samband med RWA. Då tidigare forskning inom RWA genomgående visar på att RWA-personligheten är en tillförlitlig prediktor för fördomsfullhet (Ekehammar et al., 2004) är fynden gällande försvarares minskade attributionsbias i denna studie av hög relevans. Det visar på

komplexiteten kring fördomsfullhet och därmed vikten av att forskningen får fortsätta inom området för att öka förståelsen av varför ingrupsfavoritism så lätt uppstår.

Dödspåminnelser i relation till challenger bias bör även utforskas vidare, då flera studier styrker att individer som blir dödspåminnda tenderar att tycka mer om de med samma världsbild och åsikter som de själva jämfört med andra individer (Greenberg et al., 1990; Rosenblatt et al., 1989). En distraktion må vara nödvändig för att få resultat av dödspåminnelsen då effekten tros bli framträdande då deltagare inte längre är direkt medvetna om den. Framtida forskning inom området bör därför överväga användandet av en distraktion efter dödspåminnelsen.

Kunskapen kring varför människor är fördomsfulla och gör felbedömningar av varandra är långt ifrån ett avslutat forskningsområde då vikten av att förstå attributionsbias djupare har relevans för konflikter både på individ- och samhällsnivå. Om förståelsen kring området ökar och får individer att bli mer uppmärksamma på de omedvetna sociala och kognitiva processer som pågår kan sannolikt många problem och onödiga konfliktsituationer undvikas.

Referenser

- Allport, G. (1954). *The nature of prejudice*. Cambridge, MA: Addison-Wesley.
- Altemeyer, B. (1996). *The authoritarian specter*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Altemeyer, B. (2003). What happens when authoritarians inherit the earth: A simulation. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 3, 161–169.
- Altemeyer, B. (2004). Highly dominating, highly authoritarian personalities. *The Journal of Social Psychology*, 144(4), 421–447.
- Arndt, J., Greenberg, J., Pyszczynski, T., & Solomon, S. (1997a). Subliminal exposure to death-related stimuli increases defense of the cultural worldview. *Psychological Science*, 8(5), 379–385.
- Arndt, J., Greenberg, J., Solomon, S., Pyszczynski, T., & Simon, L. (1997b). Suppression, accessibility of death-related thoughts, and cultural worldview defense: Exploring the psychodynamics of terror management. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(1), 5-18.
- Becker, E. (1973). *The denial of death*. New York: Souvenir Press Ltd.
- Bäck, E. A. (2013). Position towards the status quo. *Journal of Applied Social Psychology*, (in press).
- Bäck, E., Gilljam, M., Esaiasson, P., & Lindholm, T. (2010). Biased attributions regarding the origins of preferences in a group decision situation. *European Journal of Social Psychology*, 40, 270-281.
- Bäck, E. A. & Lindholm, T. (2013). Defending or challenging the status quo: Position effects on intergroup perceptions. *Group Processes and Intergroup Relations*, (under review).
- De Dreu, C. K. W., Kluwer, E. S., & Nauta, A. (2008). The structure and management of conflict: Fighting or defending the status quo. *Group Processes and Intergroup Relations*, 11, 331-353.
- Ekehammar, B., Akrami, N., Gylje, M., & Zakrisson, I. (2004). What matters most to prejudice: Big five personality, social dominance orientation or right-wing authoritarianism?. *European Journal of Personality*, 18, 463–482.
- Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations*, 7, 117-140.
- Greenberg, J., Pyszczynski, T., Solomon, S., Rosenblatt, A., Veeder, M., Kirkland., et al. (1990). Evidence for terror management theory II: The effects of mortality salience on reactions to those who threaten or bolster the cultural worldview. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(2), 308-318.

- Greenberg, J., Pyszczynski, T., Solomon, S., Simon, L., & Breus, M. (1994). Role of consciousness and accessibility of death-related thoughts in mortality salience effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, *67*, 627–637.
- Harmon-Jones, E., Simon, L., Greenberg, J., Pyszczynski, T., Solomon, S., & McGregor, H. (1997). Terror management theory and self-esteem: Evidence that increased self-esteem reduced mortality salience effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, *72*(1), 24–36.
- Heaven, P. C. L., & Bucci, S. (2001). Right-wing authoritarianism, social dominance orientation and personality: An analysis using the IPIP measure. *European Journal of Personality*, *15*, 49–56.
- Jost, J. T., Banaji, M. R., Nosek, B. A. (2004). A decade of system justification theory: Accumulated evidence of conscious and unconscious bolstering of the status quo. *Political Psychology*, *25*(6), 881–920.
- Jost, J. T., Federico, C. M., & Napier, J. L. (2009). Political ideology: Its structure, functions, and elective affinities. *Annual Review of Psychology*, *60*, 307–337.
- Jost, J. T., & Hunyady, O. (2002). The psychology of system justification and the palliative function of ideology. *European Review of Social Psychology*, *13*, 111–153.
- Keltner, D., & Robinson, R. J. (1997). Defending the status quo: Power and bias in social conflict. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *23*, 1066–1077.
- Kenworthy, J. B., & Miller, N. (2002). Attributional biases about the origins of attitudes: Externality, emotionality, and rationality. *Journal of Personality and Social Psychology*, *82*, 693–707.
- Kray, L. J. & Robinson, R. J. (2001). Partisanship and the status quo. *European Journal of Social Psychology*, *31*, 321–335.
- O'Brien, L. T., & Crandall, C. S. (2005). Perceiving self-interest: Power, ideology, and maintenance of the status quo. *Social Justice Research*, *18*(1), 1–24.
- Pyszczynski, T., Solomon, S., & Greenberg, J. (2003). Terror management theory: An evolutionary existential account of human behavior. I *In the wake of 9/11: The psychology of terror* (ss. 11–35). Washington, DC US: American Psychological Association.
- Reeder, G. D., Pryor, J. B., Wohl, M. J. A., & Griswell, M. L. (2005). On attributing negative motives to others who disagree with our opinions. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *31*, 1498–1510.
- Rosenblatt, A., Greenberg, J., Solomon, S., Pyszczynski, T., & Lyon, D. (1989). Evidence for

- terror management theory: I. The effects of mortality salience on reactions to those who violate or uphold cultural values. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(4), 681-690.
- Ross, L., & Ward, A. (1996). Naïve realism in everyday life: Implications for social conflict and misunderstanding. I E. S. Reed, E. Turiel, & T. Brown (Red.), *Values and knowledge* (ss. 103-135). New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Skitka, L. J., Mullen, E., Griffin, T., Hutchinson, S., & Chamberlin, B. (2002). Dispositions, scripts, or motivated correction?: Understanding ideological differences in explanations for social problems. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(2), 470-487.
- Tajfel, H., Billig, M. G., Bundy, R. P., & Flament, C. (1971). Social categorization and intergroup behaviour. *European Journal of Social Psychology*, 1(2), 149-178.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1986). The social identity theory of intergroup behavior. I S. Worchel, & W. G. Austin (Red.), *Psychology of intergroup relations* (ss. 7-24). Chicago: Nelson-Hall.
- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the social group: A self-categorization theory*. Oxford: Blackwell.
- Whitley, B. E., Jr. (1999). Right-wing authoritarianism, social dominance orientation, and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 126–134.
- Zakrisson, I. (2005). Construction of a short version of the right-wing authoritarianism (RWA) scale. *Personality and Individual Differences*, 39, 863–872.

Appendix

Genmodifierade livsmedel i Sverige

Genmodifierad mat är livsmedel som i något led av produktionen har utnyttjat artificiellt modifierade gener. Detta har sedan 90-talet varit möjligt genom att blanda in delar av en organisms gener i en annan. De vanligaste genmodifierade produkterna idag är raps, majs och sojaböner. De vanligaste förändringarna är att man försöker begränsa insektsskador antingen genom att göra grödan mer motståndskraftig för bekämpningsmedel så att mer bekämpningsmedel kan användas utan att grödan tar skada eller att förändra grödan så att den själv skapar ett ämne som är giftigt för skadedjur. Andra exempel är att minska det ämne i tomater som orsakar förruttelse och att berika vanligt ris med A-vitamin.

I USA är genmodifiering så vanligt att man kan räkna med att de flesta varorna i en vanlig butik på något sätt har producerats med hjälp av genmodifierade organismer. I Sverige är det inte lika vanligt.

Just nu pågår diskussioner kring ett förslag om att införa mer genmodifierade livsmedel i Sverige.

Argument för förslaget om att införa mer genmodifierade livsmedel är att nästan alla livsmedel redan är genmodifierade genom avel, men nu kan man artificiellt påverka den genetiska strukturen. Det går därmed snabbare att uppnå ett resultat som genom avel skulle ha tagit mycket lång tid. Man skapar ett effektivare jordbruk som ger större skördar, med mer näringsrika livsmedel som har längre hållbarhet, vilket gör jordbruket mer ekonomiskt även för små jordbruk. Man kan odla på jordar som tidigare varit för magra, vilket gör fattiga länder mindre beroende av import och bistånd.

Argument som framhålls mot förslaget om att införa mer genmodifierade livsmedel är att förändringar som aldrig hade skett på naturlig väg kan uppkomma, vilket innebär att tekniken styr naturens ordning. Det är omöjligt att förutse konsekvenserna av att ingripa i den biologiska mångfalden. Man kan få oönskade konsekvenser som när raps modifierats att bli mer motståndskraftig mot bekämpningsmedel, vilket gör att man kan använda mer bekämpningsmedel som inte är bra för miljön. Resistensen kan även överföras till skadedjuren så att bekämpningsmedlet blir verkningslöst, samt att rapsen kan pollinera ogräs som också blir resistent.